

ความร่วมมือระหว่างพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพ

ในเรื่องบ้านเมือง

ประเวศ วะสี

“การเมือง” จะมีความหมายแคบกว่า “บ้านเมือง” เพราะมักหมายถึงการต่อสู้แย่งชิงอำนาจ ซึ่งบางทีก็ล้ำเส้นความถูกต้องดีงาม จึงมีจิตวิญญาณต่ำกว่าเรื่องของบ้านเมือง ซึ่งมีความสูงส่ง ถูกต้องเสียสละ สติปัญญา และความร่วมมือกัน ในขณะที่การเมืองแบ่งขั้วแบ่งข้าง แต่ทุกฝ่ายสามารถรวมตัวกันเพื่อบ้านเมืองได้ ฉะนั้นจึงน่าจะพยายามให้เรื่องการเมืองกับเรื่องบ้านเมืองซ้อนทับกันมากที่สุด

ในบทความนี้พูดถึงความร่วมมือระหว่างพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพในเรื่องของบ้านเมือง เพราะคุณนี่จะเป็นข้อตรงข้ามกัน โดยรวมเรื่องของบ้านเมืองทุกฝ่ายควรร่วมกันได้ทั้งสิ้น

ความร่วมมือระหว่างพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพในเรื่องของบ้านเมือง จะเปลี่ยนฉากทัศน์ (Scenario) ทางการเมืองอย่างฉับพลันทันที จากการมุ่งจับผิดและทอนกำลังกัน เป็นการมองเห็นคุณค่าของแต่ละฝ่าย และเสริมพลังกันเพื่อให้ประเทศเคลื่อนไปด้วยดี

การที่คนไทย ๖.๓ ล้านคน ซึ่งเข้าใจว่าส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ ออกเสียงเลือกพรรคอนาคตใหม่ แสดงถึงความต้องการการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคตใหม่ การที่มีคนรุ่นใหม่จำนวนมากตื่นตัวทางการเมือง เป็นของใหม่และเป็นเรื่องที่ดี เพราะคนรุ่นใหม่เป็นอนาคตของประเทศที่จะเข้ามาแทนคนรุ่นเก่าและอยู่ไปอีกนาน ไม่มีใครสามารถหยุดยั้งกระแสของธรรมชาติที่จะเคลื่อนไปข้างหน้าและไปสู่ความหลากหลายได้ ฉะนั้นคนรุ่นเก่าควรจะสนับสนุนประคับประคองคนรุ่นใหม่ให้เคลื่อนไปสู่อนาคตได้ด้วยดี เด็ดๆ มันจะพูดอะไรเกินเลยไปบ้าง ก็ไม่ควรจะตอบโต้ด้วยการทำร้าย แต่ประคับประคองให้เขากองงามเติบโต

กองทัพเป็นสถาบันที่มีหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศ และมีศักยภาพมาก ดังที่จะกล่าวต่อไป

ประเทศต้องการทั้งความมั่นคงและการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคตที่ดี นี่เป็นที่มาที่ว่า ทำไมพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพจึงควรร่วมมือกัน ถ้าร่วมมือกันจะยุติการกล่าวร้ายที่โหมใส่แต่ละฝ่ายทันที เช่น ที่ว่าพรรคอนาคตใหม่เป็นฝ่ายซ้ายที่มุ่งทำลายสถาบัน ก็เขาร่วมมือกับกองทัพที่รักษาสถาบัน เขาจะมุ่งทำลายสถาบันได้อย่างไร ในทางกลับกันกองทัพก็จะถูกกล่าวหาว่าไดโนเสาร์เป็นตัวถ่วงไม่ให้ประเทศเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคตที่ดี จะเป็นอย่างนั้นได้อย่างไร ในเมื่อเขาร่วมมือกับพรรคอนาคตใหม่

การคิดเชิงปฏิบัติต่อสู้ทำร้ายกันเป็นมาตั้งแต่กรุงศรีอยุธยาแล้ว ทำให้ทอนกำลังและประเทศอ่อนแอ ไม่สามารถฝ่าวิกฤตของความซับซ้อนไปสู่อนาคตที่ดีได้ ถึงเวลาที่คนไทยจะต้องเปลี่ยนวิธีคิดจากการคิดเชิงปฏิบัติ สู่การเคารพคุณค่าของทุกฝ่าย เอาจุดแข็งมาร่วมกันและลดจุดอ่อน จะทำให้เกิดพลังแผ่นดินที่จะฝ่าความยากไปได้

การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำเพื่อสร้างสังคมสันติสุข เป็นระเบียบวาระของชาติที่ใหญ่และยากที่สุด ที่ต้องการการปรับทั้งจิตสำนึก โครงสร้าง วิชาการ ความรู้ การพัฒนาสถาบัน และสัมฤทธิศาสตร์ ลำพังการออกเสียงลงคะแนนให้พรรคอนาคตใหม่ หรือเจตนาที่ดี ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สำเร็จ ในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จต้องการพลังอื่นๆ อีกมาก คนรุ่นใหม่ควรทำความเข้าใจในศาสตร์แห่งการทำให้สำเร็จ หรือสัมฤทธิศาสตร์

กองทัพเป็นสถาบันที่มีศักยภาพมาก สถาบันหลักต่างๆ ของประเทศถ้าเสื่อมไปประเทศจะสับสนวุ่นวายมาก เพราะฉะนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันต่างๆ จะต้องตั้งอยู่ในความถูกต้อง กองทัพจะต้องถอนตัวออกจากการเมือง เพราะถ้ากองทัพเข้าไปอยู่ในการเมืองจะเสียศูนย์ เพราะเข้าไปเป็นคู่ขัดแย้ง แทนที่จะเป็นกรรมการและผู้ป้องกันและระงับความรุนแรง ถ้ากองทัพสูญเสียบทบาทในการเป็นกรรมการและผู้ป้องกันและระงับความรุนแรงแล้ว บ้านเมืองจะวุ่นวายและโกลาหลมาก

กองทัพเป็นองค์กรใหญ่ที่มีพลังมากและมีวินัยสูงสุด จึงมีศักยภาพที่จะทำการพัฒนาบ้านเมืองในเรื่องที่สำคัญๆ มากกว่าเข้าไปทำการเมืองเสียเอง และเป็นเป้าให้ถูกต่อต้าน ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ กองทัพมีศักยภาพที่จะทำเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) บทบาทของกองทัพในการสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำ โดยเพิ่มอำนาจ

(Empower) ให้คนเล็กคนน้อยคนยากคนจน โดยส่งเสริมวิถีคิดและการจัดการ กองทัพเกณฑ์ลูกชาวบ้านมาเป็นทหารอยู่แล้ว ถ้ามีวิธีส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดีให้ทำมาหากินเป็น คิดเป็น จัดการเป็น ก็ดีกว่าการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการทำ กองทัพมีที่ดินมากและมีวิชาการหลายอย่าง โดยเฉพาะวิชาช่าง ที่จะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็งพ้นจากความยากจน ถ้าชุมชนมีวิชาช่างทุกชนิดจะหายจน กองทัพสามารถสนับสนุนให้ชุมชนมีอำนาจต่อรองมากขึ้น เช่น รับผิดชอบการซ่อมสร้างถนนและสะพานที่ผ่านชุมชน และได้รับส่วนแบ่งของรายได้อย่างเป็นธรรม แทนที่ผลประโยชน์จะตกไปอยู่เฉพาะบริษัทรับเหมาใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำสุดๆ โดยสรุป **กองทัพสามารถเป็นสถาบันพัฒนาคนและชุมชน**

(๒) กองทัพกับการสร้างพลังพลเมือง พลังพลเมืองเป็นปัจจัยชี้ขาดให้เศรษฐกิจดี การเมืองดี และศีลธรรมดี นายทหารปัญญาชนอย่างพลเอกบุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ก็เคยเขียนบทความเรื่องพลังพลเมืองลงหนังสือพิมพ์มติชน ต่อจากข้อ (๑) ข้างต้นที่ว่ากองทัพเป็นสถาบันพัฒนาคน ถ้าทำความเข้าใจว่าคนที่พัฒนานั้นหมายถึง พลเมืองที่กัมมันตะ (Active citizen) จะเกิดอานิสงส์อย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ

(๓) กองทัพกับการกู่กอบชีวิต ไม่มีใครทำได้ดีเท่ากองทัพ แต่ควรทำร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

(๔) กองทัพกับการวิจัยยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศต้องสามารถวิจัยให้รู้ความเป็นไปหมดทั้งโลก เพื่อวาง position ของประเทศให้เหมาะสม เรื่องนี้ประเทศไทยโดยรวมยังทำน้อยมาก กองทัพมีนายทหารเสนานิการที่เก่งๆ จำนวนมาก สามารถสร้างระบบวิจัยชาติที่เป็นอิสระทางวิชาการและเข้มแข็ง โดยร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศ มหาวิทยาลัย และภาคธุรกิจ ขณะนี้กองทัพอยู่ในฐานะที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ได้อย่างรวดเร็วและเข้มแข็งมากกว่าภาคอื่นๆ

(๕) จากการวิจัยยุทธศาสตร์ชาติในข้อ (๔) จะทำให้ **ประเทศไทยอยู่ในฐานะผู้นำในการสร้างสันติภาพทั้งในอาเซียนและต่อไปในโลก** บทบาทในการสร้างสันติภาพ จะทำให้ประเทศไทยสามารถทบทวนบทบาทของกองทัพในการป้องกันประเทศ โดยคงสมรรถนะที่แข็งแกร่งในการสู้รบไว้ส่วนหนึ่งเท่าที่จำเป็น โดยย้ายความคิดและพลังไปสู่ระบบความมั่นคงของประเทศไทยที่หลากหลายซับซ้อนในสมัยปัจจุบัน

(๖) จากการวิจัยยุทธศาสตร์ชาติในข้อ (๔) และการคิดถึงความมั่นคงของประเทศไทยในบริบทที่ซับซ้อนและหลากหลายในข้อ (๕) จะทำให้กองทัพอยู่ในฐานะที่จะร่วมกับภาคีต่างๆ ในการ**ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ** นโยบายสาธารณะที่ดีคือสุดยอดทางปัญญาของประเทศ ประเทศอ่อนแอในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก มหาวิทยาลัยก็ไม่แข็งแรงในเรื่องนี้เลย และยังเป็นการยากที่จะทำให้มหาวิทยาลัยสร้างความแข็งแกร่งในการสังเคราะห์นโยบายสาธารณะ กองทัพมีนายทหารที่เป็นปัญญาชนอยู่จำนวนมาก ถ้าเป็นนโยบายของกองทัพก็จะสามารถช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่การสังเคราะห์และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะได้อย่างรวดเร็ว

การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม คือหัวใจของประชาธิปไตยที่มีคุณภาพสูงสุด หากทำเรื่องนี้ได้ก็จะเชื่อมโยงไปสู่ทุกเรื่อง

(๗) **กองทัพกับการสื่อสารเพื่อพัฒนาประเทศไทย** กองทัพมีเครื่องมือสื่อสารจำนวนมาก หากนายทหารปัญญาชนจำนวนหนึ่งมีความแจ่มแจ้งในประเด็นพัฒนาประเทศไทย อย่างน้อยดังที่กล่าวมาในข้อ (๑) ถึง (๖) ข้างต้น แล้วจัดให้มีการสื่อสารอย่างทั่วถึงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะแบบมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนไปมาระหว่างคนไทยทั่วประเทศ จะเป็นการยกระดับสติปัญญาของชาติโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

(๘) **กองทัพกับการป้องกันและระงับความรุนแรง** กองทัพควรศึกษาการแก้ความขัดแย้งด้วยสันติวิธีจนเป็นผู้เชี่ยวชาญ และทำหน้าที่ป้องกันและระงับความรุนแรงด้วยสันติวิธี โดยไม่เข้าไปยึดอำนาจ แต่ให้กระบวนการรัฐสภาดำเนินไปตามครรลองประชาธิปไตย หากกองทัพซึ่งมีกำลังที่จะทำรัฐประหารได้แต่ไม่ทำ จะได้รับความเคารพนับถือและเกรงอกเกรงใจ เกิดเกียรติภูมิอย่างสูงส่งและด้วยภารกิจอย่างน้อย ๘ ประการ ดังกล่าวข้างต้น กองทัพจะเป็นสถาบันที่มีความเป็น

สถาบันสูง ประคับประคองให้บ้านเมืองมีความมั่นคง เป็นประชาธิปไตย และก้าวหน้าไปสู่อนาคต
ใหม่ที่ดี

ถ้ามีความร่วมมือระหว่างพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพจะเสริมจุดแข็งซึ่งกันและกัน และลด
จุดอ่อนของแต่ละฝ่ายไปด้วยในตัว หลักคิดนี้ไม่ได้ใช้เฉพาะพรรคอนาคตใหม่กับกองทัพเท่านั้น แต่ใช้
กับทุกภาคส่วนด้วย เป็นการเปลี่ยนวิถีคิดใหม่จากเดิมที่คิดเชิงปฏิบัติ แบบที่ว่าถ้าเห็นต่างก็ต้องเป็น
ศัตรูกัน มาเป็นการคิดเชิงเคารพคุณค่าของทุกคนทุกฝ่าย แม้เห็นต่างก็ร่วมมือกันได้ กรณีที่หมูป่าติด
ถ้ำหลวงที่เชียงรายเป็นตัวอย่างที่ดีในวิกฤตการณ์ ๑๓ ชีวิตในครั้งนั้น คนไทยทั้งมวลรวมใจก้าวข้าม
การแบ่งแยกทุกประเภท ที่จริงประเทศไทยทั้งประเทศติดอยู่ในถ้ำมานานแล้ว ถ้าคนไทยสามารถรวม
ใจก้าวข้ามการแบ่งแยกอย่างกรณีถ้ำหลวง ประเทศไทยจะออกจากถ้ำไปสู่ยุคศรีอาริยะ คำพยากรณ์
โบราณเกี่ยวกับรัชสมัยต่างๆ ก็มีมิใช่หรือว่า จาก “ยุคอินทราขาว จะถึงยุคขาวศิวิไลซ์”